

Päähaku, kielten kandiohjelma: maailman kielet ja kielitieteet

Valintakoe 17.5.2019 klo 14.00–18.00

Kirjoita henkilö- ja yhteystietosi tekstaamalla.

Kirjoita nimesi latinalaisilla kirjaimilla (abcd...), älä esimerkiksi kyrillisillä kirjaimilla (абвгд...).

Jos sinulla ei ole suomalaista henkilötunnusta, kirjoita sen asemesta syntymäaikasi.

Kirjoita henkilötiedot kaikille sivuille.

Sukunimi	
Kaikki etunimet	
Henkilötunnus	
Sähköpostiosoite	
Puhelinnumero	

Tarkista sivunumeroiden avulla, että olet saanut kaikki sivut.

Kirjoita alla olevaan laatikkoon nimikirjoituksesi merkinä siitä, että olet tarkistanut edellä mainitut asiat.

Nimikirjoitus	
---------------	--

Jos haluat, että tehtäviin kirjoittamasi vastaukset arvostellaan, jätä alla oleva laatikko tyhjäksi.

Jos haluat, että tehtäviin kirjoittamiasi vastauksia ei arvostella, kirjoita alla olevaan laatikkoon teksti "*Haluan, että vastauksiani ei arvostella*". Tässä tapauksessa saat vastauksistasi nolla pistettä.

Arvostelusta luopuminen	
-------------------------	--

Lue huolellisesti kaikki ohjeet läpi

- Tarkista, että saamassasi koenipussa on kansilehden ja ohjesivujen (sivut 1–2) lisäksi:
  - monivalintatehtävät sekä kysymys- ja vastausosio (sivut 3–9)
  - monivalintatehtävien erillinen vastauslomake (optinen vastauslomake)
  - yksi ruutupaperiarkki omia muistiinpanoja varten (konseptipaperi).
- Monivalintatehtäviin vastataan erilliselle optisesti luettavalle lomakkeelle. Muiden tehtävien vastaukset kirjoitetaan kysymys- ja vastausosioon.
- Tarkista, että olet kirjoittanut nimesi ja henkilötunnuksesi kaikkiin vastauslomakkeisiin ja rastinut monivalintatehtävien vastauslomakkeeseen (optinen vastauslomake) henkilötunnuksen mukaiset soikiot oikein.
- Vastaa tehtäviin ytimekkäästi ja koekirjallisuuden ja/tai aineiston mukaisesti. Ole huolellinen, että vastaat kuhunkin tehtävään oikean aineiston perusteella.
- Kirjoita vastauksesi tehtävänannossa ilmoitetulla kielellä. Muilla kielillä kirjoitettuja vastauksia ei huomioida arvostelussa.
- Kirjoita vastauksesi monivalintatehtävien osalta niille varatulle erilliselle vastauslomakkeelle ja muiden tehtävien osalta koemonisteelle. Kirjoita kukin vastaus sille varattuun tilaan. Arvostelija ei huomioi merkintöjä, jotka ovat vastaukselle varatun tilan ulkopuolella.
- Kirjoita vastauksesi lyijykynällä ja selvällä käsialalla. Arvostelija tulkitsee tulkinnanvaraiset merkinnät vähiten pisteitä tuottavan vaihtoehdon mukaisesti.
- Voit luonnostella vastauksiasi ruutupaperille. Ruutupaperille tekemiäsi merkintöjä ei huomioida arvostelussa. Olet saanut yhden arkin ruutupaperia. Voit tarvittaessa pyytää lisää ruutupaperia valvojalta.
- Pidä koemateriaalisi niin, että lähelläsi istuvat hakijat eivät pysty katsomaan vastauksiasi ja merkintöjasi.

Pisteyttäminen

Osa	Voit saada	Sinut voidaan valita vain, jos saat
1	0–60 pistettä	
2	0–40 pistettä	
yhteensä	0–100 pistettä	vähintään 50 pistettä

Kokeen joihinkin osiin antamasi vastaukset jätetään arvostelematta, jos et voi saada pienintä hyväksyttävää pistemäärää koko kokeessa.

Kun aiot palauttaa koepaperit

Muista kirjoittaa koepaperinipun kansilehdelle allekirjoituksesi, sekä nimesi kaikille pyydetyille sivuille. Kun lähdet palauttamaan koepapereita, ota mukaasi kaikki tavarat istumapaikaltasi. Palauta kaikki saamasi paperit, myös suttupaperit, vaikket olisikaan tehnyt joitakin tehtäviä tai mitään tehtäviä. Todista henkilöllisyytesi, kun palautat paperit. Kokeen valvoja merkitsee kokeeseen osallistumisen ja koepapereiden palautuksen osallistujalistaan. Tarvittaessa saat kokeen valvojalta erillisen todistuksen valintakokeeseen osallistumisesta.

Osa 1: Monivalintatehtävät (0–60 p)

Alla on 30 monivalintatehtävää, jotka perustuvat valintakoekirjaan. Vastaa tehtäviin erilliselle vastauslomakkeelle (optinen vastauslomake). Merkitse jokaisessa kohdassa se vaihtoehto, jota pidät oikeana. Jokaiseen tehtävään on vain yksi oikea vastaus. Jokainen oikea vastaus on 2 pisteen, väärä tai tyhjä vastaus 0 pisteen arvoinen (väärä tai tyhjä vastaus ei tuo miinuspisteitä). Useamman kuin yhden kohdan valinta yksittäisessä kysymyksessä tulkitaan automaattisesti vääräksi vastaukseksi.

- Ilmauksessa 'totuuden torvi' 'torvi' on metaforan
  - kohdedomeeni.
  - lähdedomeeni.
  - referentti.
  - vertaus.
- Mikä seuraavista lauseista on esimerkki metonymiasta?
  - Hän on ovela kuin kettu.
  - Hänen hiuksensa ovat musta yö.
  - Minusta on kiva kuunnella Bachia.
  - Ulkona sataa kaatamalla.
- 'Hän ajaa tuhatta ja sataa' on
  - eufemismi.
  - lausekeidiomi.
  - metonyymi.
  - vertaus.
- Persiankielisessä runoudessa esiintyy ilmaus *az mah ta be-mahi* eli 'kuusta kalaan saakka'. Tällä tarkoitetaan kaikkea maan ja taivaan väliltä. Ilmaus perustuu sanojen kuu (*mah*) ja kala (*mahi*) samankaltaisuuteen, mitä ei pysty suoraan kääntämään muihin kieliin. Tässä on kyse
  - ekstralingvivistisestä käännösongelmasta.
  - intralingvivistisestä käännösongelmasta.
  - metaforisesta käännösongelmasta.
  - paralingvivistisestä käännösongelmasta.
- Jos falafel käännetään 'syväpaistettu kikhernepulla Lähi-idästä', on kyseessä
  - kulttuurinen adaptaatio.
  - käännöslaina.
  - lisäys.
  - selittävä käännös.
- Mitä tarkoittaa metaforista puhuttaessa *tertium comparationis*-taso?
  - Kuvan ja kuvattavan alisteisuutta vertaukselle.
  - Metaforien kääntämistä kohdekulttuuria silmällä pitäen.
  - Uutta tietoa sisältävää tasoa, joka syntyy kuvan ja kuvattavan toisiinsa heijastamista mielteistä.
  - Vertaamista kolmella eri tasolla.

7. Tekstin kääntämiseen vaikuttavat kotekstuaalisuus ja kontekstuaalisuus. Kontekstuaalisuus tarkoittaa tekstin tarkastelua kulttuurisessa yhteydessä. Mitä tarkoittaa kotekstuaalisuus?
- Tekstinosan kieliopillista tarkastelua.
  - Tekstinosan kirjaimellista kääntämistä.
  - Tekstinosan käännöksen sovittamista kulttuuriseen yhteyteen.
  - Tekstinosan tarkastelua suhteessa tekstikokonaisuuteen.
8. Mikä seuraavista luonnehtii *skopos*-ajatteluun pohjautuvia käännösteorioita?
- Käännös tulee laatia mahdollisimman kulttuurineutraaliksi.
  - Käännös tulee laatia sen käyttötarkoituksen ja kohdeyleisön mukaan.
  - Käännöksen tulee heijastaa alkutekstin kohdeyleisöä.
  - Käännöksen tulee olla mahdollisimman uskollinen alkutekstille.
9. Sanskritin sanan *ambuja* kirjaimellinen merkitys on 'vesisynty', joka suomeksi käännettynä kuulostaisi hyvin runolliselta metaforalta. Sana tarkoittaa kuitenkin yksinkertaisesti lootuskukkaa eivätkä sanskritiksi kirjoittaneet kirjailijat enää sanaa käyttäessään ajatelleet lootuksen kasvupaikkaan viittaavaa metaforaa. Kyseessä on siis
- leksikaalistuma.
  - metonyymi.
  - uudelleensyntynyt metafora.
  - vertaus.
10. Kielen välittämä informaatio voidaan jakaa esimerkiksi uuteen ja tuttuun informaatioon. Jälkimmäiseen kuuluvat kaikenlainen yleinen tieto maailmasta, tekstikonteksti sekä kulttuurisidonnainen tieto. Uusi informaatio ilmaistaan usein substantiiveina, kun taas tuttu informaatio esiintyy
- kompleksisina lauseina.
  - runsaina adjektiiveina.
  - pronomineina tai elliptoituneena.
  - verbien finiittimuotoina.
11. Ääneen sanotun informaation lisäksi ilmaus tuo kommunikaatiotilanteessa mukanaan miellelyhtymiä ja oletuksia. Tällaista informaatiota nimitetään
- ellipsiksi.
  - implikaatioksi.
  - piilomerkitykseksi.
  - skeemaksi.
12. Puhuttaessa kielellisen viestin tulkitsemisesta skripti tarkoittaa
- ennalta harjoiteltua reagoimista viestiin.
  - muistiin kokemuksen myötä jäsentynyttä ennakkotietoa.
  - odotuksenmukaista tapahtumien tai toimintojen kulkua.
  - viestin kirjoitettua muotoa.
13. Agglutinoiva kieli on
- kieli, joka suosii yhdyssanoja.
  - kieli, jolla ei ole sukukieliä.
  - kieli, jonka lauseissa verbi ja subjekti ovat lähellä toisiaan.
  - kieli, jossa sanavartaloon liitetään erilaisia päätteitä.

14. Japani on rakenteeltaan topiikkiprominentti kieli. Tämä tarkoittaa, että
- yhdessä lauseessa käsitellään vain yhtä asiaa.
  - lauseesta voi jättää pois kaiken muun paitsi topiikin ilman, että se haittaa ymmärtämistä.
  - subjekti on lauseen tärkein lauseenjäsen.
  - topiikki on kuulijalle tai lukijalle tuttu asia, josta lauseen loppuosa välittää uutta tietoa.
15. Japania on luonnehdittu kieleksi, jossa jotain syntyy ("Become-language"). Englantia taas on luonnehdittu kieleksi, jossa joku tekee jotain ("Do-language"). Mistä tämä johtuu?
- Japanilainen kansanluonne on vaatimattomampi kuin englantilainen.
  - Japanin kielessä ei tunneta aktiivia.
  - Japanin kielessä suositaan passiivia aktiivin sijaan.
  - Japanin kielessä suositaan rakenteita, jotka eivät vaadi tekijän ilmaisemista.
16. Japanin kielen kohteliaisuusasteiden koodaus eroaa eurooppalaisesta teitittelykohteliaisuudesta siinä, että
- sitä ei juuri esiinny enää nykyään.
  - sitä vaaditaan vain lapsilta.
  - sen ei tarvitse olla vastavuoroista.
  - sen käyttö rajoittuu kirjalliseen kommunikaatioon.
17. Kielellisen kohteliaisuuden tutkimukseen liittyvällä japaninkielisellä termillä *wakimae* tarkoitetaan
- puhujan etääntymistä puhetilanteesta.
  - puhujan kontekstuaalista ymmärrystä.
  - puhujan kyvyttömyyttä käyttää *keigoa*.
  - puhujan pelkoa kasvojen menetyksestä.
18. Mistä johtuu japanin kielen persoonapronominivarianttien suuri määrä?
- Absoluuttisten kohteliaisuusmuotojen vähyydestä.
  - Erialaisten puheessa esiintyneiden kiertoilmausten vakiintumisesta pronominisanoiksi.
  - Halusta erottautua puhekumppaneista.
  - Japanilaisen yhteiskunnan hierarkkisuudesta.
19. Mikä seuraavista tekijöistä on vaikuttanut romanikielen käytön voimakkaaseen laskuun?
- Romanien muutto kaupunkeihin maatalouden koneellistuttua.
  - Romanien saapuminen Suomeen useita reittejä pitkin eri aikoina.
  - Romanikielen tabuoituihin puheenaiheisiin liittyvät rajoitukset.
  - Romaniyhteisön gerontokratia.
20. Jos henkilö puhuu Suomessa julkisella paikalla niitä näitä suomeksi, mutta vaihtaa johonkin suomenkieliselle valtaväestölle tuntemattomampaan kieleen alkaessaan keskustella jostain arkaluontoiseksi mielletystä aiheesta, on kyseessä
- koodinvaihto.
  - kreolikielisyys.
  - perifraasi.
  - prosodisten keinojen käyttö.

21. Tieteenalaa, joka tutkii niin sanottujen kulttuurisanojen avulla kirjoittamattomia kieliä käyttäneiden kansojen elinolosuhteita, kutsutaan
- A. glottokronologiaksi.
  - B. leksikostatistiikaksi.
  - C. paleolingvistiikaksi.
  - D. sosiolingvistiikaksi.
22. 1700-luvun Guangzhoussa (Kantonissa) syntyi kaupankäynnin tarpeisiin yksinkertaistettu apukieli, jossa sekoittuivat englanti ja kiina. Millä nimellä tällaista kieltä kutsutaan?
- A. Isolaatti.
  - B. Kreolikieli.
  - C. Lingua franca.
  - D. Pidgin.
23. Kieltä, joka on syntynyt monen kielen kontaktitilanteessa ja jota puhutaan vakiintuneena äidinkielenä, kutsutaan
- A. adstraattikieleksi.
  - B. kreolikieleksi.
  - C. pidginiksi.
  - D. substraattikieleksi.
24. Mikä seuraavista on tyypillistä kreolikielten kehittymiselle?
- A. Kieliopillisten sukujen lisääntyminen.
  - B. Sanaston merkitysten muuttuminen.
  - C. Substraattikielen liitemorfologian puuttuminen.
  - D. Sijamuotojen monipuolistuminen.
25. Mikä seuraavista määritelmistä kuvaa yksilön ja yhteisön identiteetin rakentumista eurooppalaisen, kansallisvaltion perustuvan käsityksen mukaan?
- A. Kansalla ei ole omaa maata, vaan se rakentaa identiteettinsä kielen varaan.
  - B. Maa, kansa ja kieli ilmentävät samaa identiteettiä.
  - C. Yhdessä maassa asuu eri kieliä puhuvia kansoja.
  - D. Yksi kieli yhdistää yksittäisiä kansallisvaltioita suuremman yhtenäisen alueen.
26. Mikä seuraavista on yhteisön kielenvaihdon tyypillinen peruskaava?
- A. Uudelle alueelle muuttaessaan yhteisö luopuu heti kielestään.
  - B. Valtaväestöstä poikkeaville kieliyhteisöille ei anneta tilaa vaan ne joutuvat vaihtamaan kielensä.
  - C. Yhteisön yksikielisyys vaihtuu kaksikielisyudeksi ja sitten taas yksikielisyudeksi, mutta eri kielellä kuin aluksi.
  - D. Yhteisö pakotetaan vaihtamaan kielensä kertaheitolla.
27. Miksi iäkkäät kielenpuhujat ovat ensisijaisen tärkeitä vähemmistökielten säilymiselle?
- A. He asuttavat edelleen kielenpuhujien perinteisiä asuinalueita.
  - B. He toimivat suullisen kansanperinteen välittäjinä.
  - C. He yhdistävät eri sukupolvet ja ylläpitävät kielellisiä verkostoja muuttuvissa olosuhteissa.
  - D. Heiltä on mahdollista kerätä kielitieteellistä aineistoa ennen kuin kieli katoaa.

28. Mitä Braj Kachru tarkoittaa termillä 'ulkokehän englantia'?
- A. Britannian entisissä siirtomaissa vakiintuneita ja virallistettuja englannin muotoja.
  - B. Ilmauksia, joiden kuulumisesta englannin kieleen ei olla yksimielisiä.
  - C. Standardienglannista poikkeavaa epäkieliopillista englantia.
  - D. Yhteiskunnan alempien luokkien käyttämää englantia.
29. Noam Chomsky edustaa vahvaa yhtenäistieteen ajatusta. Mitä tämä tarkoittaa kielentutkimuksen kannalta?
- A. Kieli on luonnollinen objekti, jota tulee tutkia samoin menetelmin kuin muitakin luonnonilmiöitä.
  - B. Kielitiedettä ei tule jakaa synkroniseen ja diakroniseen.
  - C. Kielitieteen osa-alueiden tulee pohjata kielen rakenteen komponenttijakoon.
  - D. Kielitieteen lähtökohta on, että ihmisen kyky tehdä analogioita on sekä kielen rakenteen että sen muuttumisen taustalla.
30. *Lingua franca* tarkoittaa kirjaimellisesti 'frankkien kieltä'. Mitä se tarkoittaa kielitieteellisenä terminä?
- A. Vanhaa ranskan kieltä.
  - B. Ristiretkeläisten puhetta vastakohtana keskiajan arabien hienostuneelle puheenparrelle.
  - C. Yhteistä kontaktikieltä, jolla eri kielten puhujat kommunikoivat.
  - D. Useasta eri kielestä aineksia lainaava kielimuotoa.

Osa 2: Aineisto-osio

1. Morfeemianalyysi (0–30 p)

Tieteen termipankki (tieteentermipankki.fi) määrittelee morfeemin seuraavasti:

”Määritelmä: Kielen pienin omaa merkitystä kantava rakenneyksikkö; morfologian perusyksikkö.

Selite: Morfeemia vastaava konkreettinen rakenneyksikkö on morfi. Morfeemeja ovat esim. sanavartalat, tunnuksset, päätteet ja liitteet. Sekä leksikaalisilla morfeemeilla (esim. sanoilla talo tai minä) että kieliopillisia tehtäviä kantavilla kieliopillisilla morfeemeilla (esim. suomen sijapäätteellä -ssa) on omat merkityksensä.”

Seuraavassa on kuvitteellisen shangri-lan kielen aineistoa. Nimeä sen perusteella aineiston alapuolella luetellut merkitykset. Jos jotain merkitystä ilmaistaan useammalla kuin yhdellä muodolla (morfeemilla on allomorfeja), luettele ne kaikki. Huomaa myös, että jotain merkitystä voidaan ilmaista nollamorfeemilla (sillä ei siis ole omaa ilmimuotoa). Jos tällaisia morfeemeja on, merkitse ne vastaukseesi merkillä '0'. Jokainen oikein nimetty muoto tuo 1,5 pistettä, väärin nimetty tai nimeämättä jäänyt muoto on nollan pisteen arvoinen.

1. mibozamat	'minä näen sinut'
2. miboziam	'sinä näet minut'
3. mibozimong	'me näemme toisemme'
4. mibozamaš	'minä näen hänet'
5. miyirandong	'he tapaavat toisensa'
6. miyiradat	'hän tapaa sinut'
7. khvabozidaš	'te näette hänet (FUT)'
8. khvabozimešan	'me näemme heidät (FUT)'
9. krubozademan	'hän näkee meidät (FUT)'
10. krubozameman	'minä näen meidät (FUT)'
11. bozandat	'he näkivät sinut'
12. bozam	'hän näki minut'
13. yiridong	'te tapasitte toisenne'
14. yirametan	'minä tapasin teidät'

Leksikaaliset morfeemit

nähdä _____

tavata _____

Kieliopilliset morfeemit

Tempus

preesens _____

futuuri _____

mennyt aika _____

Subjektin muodot

Yksikkö

minä _____

sinä _____

hän _____

Monikko

me _____

te _____

he _____

Objektin muodot

Yksikkö

minä _____

sinä _____

hän _____

Monikko

me _____

te _____

he _____

Resiprookkisuus

toisensa _____

2. Lauseiden muodostaminen (0–10 p)

Seuraavassa on kuvitteellisen shangri-lan kielen aineistoa. Käännä aineiston alla olevat lauseet shangri-laksi aineistoa hyväksesi käyttäen. Jokaisesta lauseesta saa yhteensä 2,5 pistettä. Väärästä tai tyhjäksi jätetystä vastauksesta saa nolla pistettä.

1. imdohul yi kar ney karunad.	'Tänään päivällä hän ei työskentele.'
2. toh katuth gatšid?	'Minne te menitte?'
3. yihunda kar kudur ney chu.	'Hänen työnsä ei ole vaikea.'
4. myona khun brazawun chu.	'Minun kotini on kaunis.'
5. imdrust myi kar ney karunam.	'Tänä iltana minä en työskentele.'
6. yi myone khune gatš.	'Hän meni minun kotiini.'
7. didohul yi kar ney karch.	'Hän ei työskennellyt eilen päivällä.'
8. didohul myi kar karcham.	'Minä työskentelin eilen päivällä.'
9. yihunda khun katuth chu?	'Missä hänen kotinsa on?'
10. toh kyah karchid?	'Mitä te teitte?'

Minne hän meni eilen illalla? _____

Hänen kotinsa ei ole kaunis. _____

Te ette työskennelleet. _____

Minä menin hänen kotiinsa. _____

Valintakokeen ennakkomateriaalit 2019:

Idström, Anna & Sachiko, Sosa (toim.): Kielissä kulttuurien ääni. Tietolipas 228. Suomalaisen kirjallisuuden seura, Helsinki 2009.

Maailman kielten ja kielitieteiden valintakokeen mallivastaukset 2019

Osa 1: Monivalintatehtävät (0–60 p)

Monivalintojen oikea rivi. Jokainen oikea vastaus oli 2 pisteen, väärä tai tyhjä vastaus 0 pisteen arvoinen (väärä tai tyhjä vastaus ei tuonut miinus pisteitä). Useamman kuin yhden kohdan valinta yksittäisessä kysymyksessä tulkittiin automaattisesti vääräksi vastaukseksi.

1. B
2. C
3. B
4. B
5. D
6. C
7. D
8. B
9. A
10. C
11. B
12. C
13. D
14. D
15. D
16. C
17. B
18. B
19. A
20. A
21. C
22. D
23. B
24. B
25. B
26. C
27. C
28. A
29. A
30. C

Osa 2: Aineisto-osio

1. Morfeemianalyysi (0–30 p)

Jokainen oikein nimetty muoto toi 1,5 pistettä, väärin nimetty tai nimeämättä jäänyt muoto oli nollan pisteen arvoinen (väärä tai tyhjä vastaus ei tuonut miinus pisteitä). Väärin nimetyksi muodoksi laskettiin myös vastaus, jossa lueteltiin enemmän allomorfeja kuin niitä todellisuudessa oli, vaikka oikea vastaus olisi näiden joukosta löytynytkin.

Joissain vastauksissa sanat oli jaettu useampiin morfeemeihin kuin olisi ollut tarpeen. Jos tämä oli tehty johdonmukaisesti, sai näistä vastauksista puolet pisteistä. Täydet pisteet sai kuitenkin vain kaikkein suoraviivaisimmasta tavasta jakaa sanat yhteensä 20 morfeemiin (ks. alla).

1. mibozamat	'minä näen sinut'
2. miboziam	'sinä näet minut'
3. mibozimong	'me näemme toisemme'
4. mibozamaš	'minä näen hänet'
5. miyirandong	'he tapaavat toisensa'
6. miyiradat	'hän tapaa sinut'
7. khvabozidaš	'te näette hänet (FUT)'
8. khvabozimešan	'me näemme heidät (FUT)'
9. krubozademan	'hän näkee meidät (FUT)'
10. krubozameman	'minä näen meidät (FUT)'
11. bozandat	'he näkivät sinut'
12. bozam	'hän näki minut'
13. yiridong	'te tapasitte toisenne'
14. yirametan	'minä tapasin teidät'

Leksikaaliset morfeemit

nähdä   boz   tavata   yir

Kieliopilliset morfeemit

Tempus

preesens   mi   futuuri   khva, kru
mennyt aika   0

Subjektin muodot

Yksikkö		Monikko	
minä	am	me	im
sinä	i (tai ia)	te	id
hän	ad, 0 (tai a, ad)	he	and

Objektin muodot

Yksikkö		Monikko	
minä	am (tai m)	me	eman
sinä	at	te	etan
hän	aš	he	ešan

Resiprookkisuus

toisensa ong

2. Lauseiden muodostaminen (0–10 p)

Jokaisesta lauseesta sai yhteensä 2,5 pistettä. Väärästä tai tyhjäksi jätetystä vastauksesta sai nolla pistettä. Lausekohtainen pistejako alla.

1. imdohul yi kar ney karunad.	'Tänään päivällä hän ei työskentele.'
2. toh katuth gatšid?	'Minne te menitte?'
3. yihunda kar kudur ney chu.	'Hänen työnsä ei ole vaikea.'
4. myona khun brazawun chu.	'Minun kotini on kaunis.'
5. imdrust myi kar ney karunam.	'Tänä iltana minä en työskentele.'
6. yi myone khune gatš.	'Hän meni minun kotiini.'
7. didohul yi kar ney karch.	'Hän ei työskennellyt eilen päivällä.'
8. didohul myi kar karcham.	'Minä työskentelin eilen päivällä.'
9. yihunda khun katuth chu?	'Missä hänen kotinsa on?'
10. toh kyah karchid?	'Mitä te teitte?'

Minne hän meni eilen illalla? didrust yi katuth gatš? (0,5+0,5+0,5+0,5+sanajärj. 0,5)

Hänen kotinsa ei ole kaunis. yihunda khun brazawun ney chu. (0,5+0,5+0,5+0,25+0,25+sanajärj. 0,5)

Te ette työskennelleet. toh kar ney karchid. (0,5+0,5+0,5+0,5+sanajärj. 0,5)

Minä menin hänen kotiinsa. myi yihunde khune gatšam. (0,5+0,5+0,5+0,5+sanajärj. 0,5)